

CUPRINS

DOCTRINĂ

A. IN MEMORIAM PROF. UNIV. DOCTOR HONORIS CAUSA STANCIU D. CĂRPENARU

In memoriam Prof. univ. doctor honoris causa Stanciu D. Cărpenu	
Prof. univ. dr. Nicolae Popa	15

Un Om printre oameni...	
Nicolae Cîrstea	18

B. SOCIETĂȚI ȘI ALTE GRUPURI

Administratorul provizoriu al societății	
Lucian Săuleanu	19

Retragerea acționarului sau asociatului din cadrul societăților ca urmare a fuziunii transfrontaliere	
Claudiu-Daniel Falcan	29

Repere jurisprudențiale pentru determinarea conflictului de interese în materie societară	
Răzvan Scafeș	39

Profesionistul „clandestin”	
Lavinia Elena Stuparu	46

Câteva considerații referitoare la societățile comerciale din perspectiva legislației privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului	
Manole Ciprian Popa	64

C. ÎNTREPRINDERI ÎN DIFICULTATE

Crearea unei <i>probabilități</i> compatibile: transferul de întreprindere într-o procedură de restructurare	
Andreea Deli	77

Aspecte controversate privind aplicarea dispozițiilor art. 75 și art. 262 din Legea nr. 85/2014	
Nicoleta Țăndăreanu	86

D. CONTRACTE ȘI OBLIGAȚII COMERCIALE

Contribuția Înaltei Curți de Casație și Justiție la confuzia privind competența materială procesuală a instanțelor în materia litigiilor cu profesioniști Gheorghe Buta	124
Considerații privind INCOTERMS 2020 Dragoș-Alexandru Sitaru, Dan-Alexandru Sitaru	140

JURISPRUDENȚĂ COMENTATĂ ȘI ADNOTATĂ

Persoane care pot propune un plan de reorganizare Andreea Tabacu	187
--	-----

Administratorul provizoriu al societății

Company intermin manager

Prof. univ. dr. LUCIAN SĂULEANU

Universitatea din Craiova, Facultatea de Drept

□ Rezumat

Potrivit Legii nr. 31/1990 privind societățile numirea și revocarea administratorului este de competența adunării generale a asociaților. Deși instanțele de judecată sunt rezervate în a interveni în funcționarea societății în sensul numirii și revocării administratorilor, totuși în anumite situații de blocare a organului de decizie sau de imposibilitate se justifică numirea unui administrator provizoriu. Administratorul provizoriu este un mandatar desemnat pe cale judecătorească în cazul în care este împiedicată funcționarea normală a societății.

Cuvinte-cheie: administrator; adunare generală a asociaților; numire; revocare; instanța de judecată.

□ Abstract

According to Company Law no. 31/1990, the appointment and dismissal of a manager falls under the competence of the general meeting of shareholders. Although courts are reluctant in intervening in the functioning of a company in the way of appointing and revoking managers, still, under certain circumstances such as when the deciding body is blocked or is otherwise in some kind of impossibility, the appointment of the an interim manager is justified. An interim manager is a representative appointed by court ruling in cases when the normal functioning of a company is prevented.

Keywords: Manger; general meeting of shareholders; appointment; dismissal; court.

Considerații introductive

Nu de puține ori în activitatea societăților apar evenimente sau tensiuni între asociați care conduc la un blocaj, motiv pentru care intervenția instanței de judecată apare ca singura soluție. Doctrina și practica judiciară a ultimului deceniu nu s-au aplecat suficient asupra acestui subiect, cel puțin din perspectiva raporturilor dintre administrator și societate, reticența fiind justificată prin raportare la atribuțiile A.G.A. ca singur organ căruia legiuitorul i-a conferit puteri depline în acest sens, astfel că numirea unui administrator de către instanța judecătorească a fost considerată o intervenție în viața societară, substituindu-se voinței asociaților. Cu titlu de exemplu, s-a apreciat că

„Legea nu prevede nicio ipoteză în care instanțele se pot substitui voinței părților în ceea ce privește stabilirea organelor care administrează societățile comerciale. În consecință, instanțele judecătorești nu au competența de a soluționa cereri având ca obiect numirea, suspendarea din funcție și revocarea administratorilor, acesta fiind un atribut exclusiv al adunării generale a asociaților” (Tribunalul București, Secția comercială, sentința nr. 6120 din 12.05.2011)¹. În același sens, Curtea de Apel Ploiești, Secția a II-a civilă, decizia nr. 7 din 29 ianuarie 2013² reține că numirea administratorilor este atributul exclusiv al asociaților sau adunării generale a asociaților, instanța neavând atribuții legale în alegerea sau numirea administratorilor, nici măcar în mod provizoriu, neputându-se substitui voinței adunării generale a asociaților. În caz contrar, instanța și-ar depăși competența și limitele puterii judecătorești.

Dacă în privința numirii administratorului, în doctrină a fost subliniat atributul exclusiv al adunării generale a asociaților³, uneori cu completarea că nu poate fi suplinită voința asociaților de către instanța de judecată⁴, totuși anumite nuanțări regăsim cu privire la revocarea⁵ sau suspendarea⁶ judiciară a administratorului social. Aceste aspecte privind revocarea judiciară și suspendarea din funcție a administratorului nu vor face obiectul prezentului studiu, deși cu privire la acest subiect am considerat că, mai ales în materia societăților cu răspundere limitată, trebuie reconfigurată poziția atât a instanțelor, cât și a doctrinei, în sensul pronunțării unor astfel de hotărâri judecătorești⁷.

Noțiunea de administrator provizoriu nu este reglementată expres în Legea nr. 31/1990, deși referiri regăsim în cazul societății pe acțiuni, în partea rezervată sistemului unitar de administrare, art. 137² prevăzând că în caz de vacanță a unuia sau mai multor posturi de administratori, dacă prin actul constitutiv nu se dispune altfel, consiliul de administrație procedează la numirea unor administratori provizorii, până la întrunirea adunării generale ordinare a acționarilor. Prin excepție, potrivit alin. (5) al aceluiași articol, numirea provizorie se face de către cenzori în caz de deces sau imposibilitate fizică de exercitare a funcției de administrator unic. O dispoziție similară este prevăzută și pentru sistemul dualist, respectiv pentru consiliul de supraveghere (art. 153⁷ din Legea nr. 31/1990), precum și pentru întreprinderilor publice (art. 64¹ din O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice aprobată prin Legea nr. 111/2016⁸).

¹ http://www.euroavocatura.ro/jurisprudenta/1829/Suspendarea_dreptului_de_administrare__Exceptia_de_inadmisibilitate.

² <https://www.avocatura.com/speta/238274/numire-administrator-provizoriu-curtea-de-apel-ploiesti.html>.

³ St. D. Cărpenaru, Gh. Piperea, S. David, *Legea societăților. Comentariu pe articole*, ed. 5, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 356; C.B. Nasz, *Drept societar*, Ed. Universul Juridic, București, 2019, p. 143.

⁴ S. Bodu, *Legea societăților*, Ed. Rosetti, București, 2017, p. 981.

⁵ I. Adam, C.N. Savu, *Legea societăților comerciale. Comentarii și explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2010, pp. 332-333.

⁶ D.-M. Daghie, *Administrarea societății pe acțiuni*, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 121.

⁷ L. Săuleanu, *Societăți comerciale. Studii*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, pp. 165-168.

⁸ „În caz de vacanță a unuia sau a mai multor posturi de administrator al regiei autonome, autoritatea publică tutelară poate proceda la desemnarea unor administratori provizorii, până la finalizarea procedurii de selecție a administratorilor, potrivit prezentei ordonanțe de urgență”.

Definiție

Numirea unui administrator provizoriu poate fi necesară în multe cazuri pentru evitarea dizolvării societății sau deschiderii procedurii insolvenței. Administratorul provizoriu este un mandatar desemnat pe cale judecătorească în cazul în care este împiedicată funcționarea normală a societății, fiind responsabil de îndeplinirea actelor necesare și utile pentru realizarea obiectului de activitate al societății.

Am preferat noțiunea de administrator provizoriu, iar nu pe cea de administrator judiciar pentru evitarea confuziei cu practicienii în insolvență desemnați ca administratori judiciari în cadrul procedurilor de insolvență conform art. 57 și urm. din Legea nr. 85/2014.

Totodată, precizăm că administratorul provizoriu nu este un mandatar ad-hoc, acesta din urmă având un rol bine determinat în cadrul procedurilor de prevenire a insolvenței, fiind numit chiar la cererea debitorului care nu are probleme cu reprezentantul său legal, ci așa cum prevede art. 13 din Legea nr. 85/2014, dificultățile sunt de ordin financiar, iar numirea desemnarea de către instanță a unui mandatar ad-hoc are ca obiectiv încheierea unei înțelegeri între debitor și creditorii săi, cu scopul salvagădării societății și depășirii stării de dificultate financiară.

Condiții

Întâi de toate se impune să identificăm condițiile în care se poate dispune numirea unui administrator provizoriu. În esență, reclamantul trebuie să probeze că funcționarea normală a societății este afectată. Trei condiții se desprind: afectarea activității curente, normale a societății și existența unui pericol major, iminent, precum și inexistența unei cauze de dizolvare.

Așadar, desemnarea administratorului provizoriu este posibilă când este pusă în pericol existența societății, urmare a lipsei organelor de administrare a societății, practic când se constată o criză la nivel societar. Numirea unui administrator trebuie să rămână o soluție excepțională, altfel s-ar ajunge la diluarea puterii organelor de administrare și substituirea voinței asociaților de către instanța de judecată. Numirea unui administrator provizoriu este o soluție admisibilă ori de câte ori numirea de către asociați este imposibilă, astfel că este în interesul societății. Curtea de Casație din Franța într-o hotărâre din 6 februarie 2007, reține că o astfel de stare de criză „*presupune să facă dovada circumstanțelor care fac imposibilă funcționarea normală a companiei și amenințarea cu un pericol iminent*”⁹.

Situațiile care impun numirea unui administrator provizoriu pot fi multiple: a) societatea nu mai are reprezentant legal urmare a decesului acestuia sau imposibilitate de exercitare a mandatului urmare a unei boli grave sau a unui accident; b) în cazul în care administratorul a renunțat la mandat sau a fost revocat, iar asociații sunt în imposibilitate de numire a unui administrator; c) neînțelegeri grave între asociați care afectează grav interesul societății; d) neîntrunirea cvorumului necesar pentru desemnarea administratorului; e) executarea unei pedepse privative de libertate de către administratorul unic etc.

⁹ În același sens: „Desemnarea judiciară a unui administrator provizoriu al societății este o măsură excepțională care presupune dovada împrejurărilor care fac imposibilă funcționarea normală a societății și amenințarea cu un pericol iminent”. (Cass. Com., 18 mai 2010).

Puterile administratorului provizoriu

Administratorul provizoriu exercită toate drepturile și obligațiile unui administrator al societății numit de către A.G.A., mandatul său fiind unul general, în sensul art. 70 alin. (1), adică poate face toate operațiunile cerute pentru aducerea la îndeplinire a obiectului de activitate, afară de restricțiile arătate în actul constitutiv. Pe timpul mandatului stabilit de către instanță, administratorul provizoriu este reprezentantul legal al societății.

Se pune întrebarea dacă instanța de judecată poate să stabilească puterile administratorului provizoriu? Considerăm că în dispozitivul hotărârii trebuie să se regăsească mențiuni doar cu privire la numirea administratorului și că acesta are puteri depline. Instanța nu trebuie să menționeze puterile administratorului sau să le limiteze, odată ce acceptăm că ceea ce este diferită este doar modalitatea de numire/desemnare, așa încât atribuțiile sunt cele fixate de lege. Nu se poate stabili în sarcina administratorului provizoriu anumite operațiuni sau încheierea anumitor acte juridice care sunt reglementate în mod distinct de legiuitor, cum ar fi, spre exemplu, convocarea AGA, întrucât art. 119 reglementează distinct această ipoteză, sau analizarea anumitor operațiuni din gestiunea societății, care poate fi acordată unor experți în condițiile art. 136, *etc.*

Bineînțeles că numirea administratorului de către instanța judecătorească nu face nici ca acesta să aibă anumite puteri sporite, astfel că administratorul provizoriu nu poate exercita vreo atribuție care este rezervată de lege adunării generale a asociaților, indiferent de pericolul în care societatea se află. Astfel, Curtea de Casație din Franța¹⁰ a apreciat în mod special că administratorul are „cele mai vaste puteri de a gestiona societatea” și în mai multe rânduri a avut ocazia să reamintească natura esențial conservatoare a administrației provizorii, pentru a limita competențele administratorului provizoriu doar la actele administrației curente. Administratorul provizoriu trebuie să se abțină de la încheierea acelor acte juridice care ar afecta ireversibil viitorul sau care presupun soluție managerială care pune în pericol societatea. O astfel de rigoare credem că se desprinde din chiar motivele care stau la baza numirii sale, respectiv starea de pericol în care se află societatea și scopul salvagardării acesteia. Astfel, printr-o hotărâre pronunțată la 27 octombrie 1969, Curtea de Casație¹¹ a apreciat că puterea discreționară conferită consiliului de administrație prin statut, de a aproba sau de a refuza un cumpărător al acțiunilor, depășește domeniul de aplicare al misiunii încredințate unui administrator provizoriu responsabil doar de gestionarea companiei și nu trebuie să își asume responsabilitățile care implică punerea în executarea unei astfel de clauze. Administrația generală încredințată administratorului provizoriu acoperă încheierea actelor juridice curente necesare desfășurării activității societății și pentru realizarea obiectului său corporativ, precum o comandă a materiilor prime esențiale pentru buna desfășurare a activității al companiei¹².

Cererea de chemare în judecată

Desemnarea administratorului provizoriu se face pe cale de ordonanță președinelă, caz în care trebuie îndeplinite condițiile stabilite de art. 997 și urm. C. pr. civ. sau printr-o cerere de chemare în judecată formulată pe dreptul comun.

¹⁰ Cass. Com., 5 noiembrie 1971: Bull. Civ. 1971, IV, nr 26.

¹¹ Cass. Com., 27 octombrie 1969: Bull. civ. 1969, IV, nr. 314.

¹² Cass. com. 26 ianuarie 1981: Rev. Sociétés 1981, p. 606.

Având în vedere că reclamanta este creditoare a societății pârâte, observând că societatea cu răspundere limitată este în esență o entitate privată, iar legiuitorul a recunoscut posibilitatea de contestare a modului de organizare și funcționare în concret al acesteia, exclusiv în favoarea persoanelor care au calitatea de membru în entitatea respectivă și anume doar asociaților, instanța de judecată, observând prima cerință legală expusă în alin. (1) al art. 997 C. pr. civ., cerință care constă în *existența unei aparențe de drept în favoarea reclamantei*, va constata că această cerință nu este satisfăcută în speță, urmând astfel a respinge cererea. Se reține în acest sens că reclamanta, neavând calitatea de asociat în societatea pârâtă, nu poate contesta actul de desemnare al administratorului, astfel încât aceasta nu poate interveni, în calitate de terț față de societate, în ceea ce privește administrarea societății pârâte. O eventuală pagubă care i s-ar putea produce în viitor reclamantei, ca urmare a faptului că societatea pârâtă nu și-ar fi achitat la zi creditul, pe lângă faptul că nu este dovedită în speță, nu îi conferă reclamantei nicio aparență de legalitate pentru a interveni în procesul de administrare și conducere în concret a societății comerciale (Tribunalul Arad, sentința civilă nr. 438 din 27 mai 2019)¹³.

Nu poate fi desemnat un administrator provizoriu pe calea acțiunii oblice, într-o speță, „raportat la dispozițiile legale care reglementează modul de numire a administratorilor, respectiv art. 197 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 care prevede că *societatea este administrată de unul sau mai mulți administratori, asociați sau neasociați, numiți prin actul constitutiv sau de adunarea generală*, Curtea reține că numirea administratorului este un aspect care ține de persoana debitorului și că acest drept nu poate fi exercitat de creditor pe calea acțiunii oblice”¹⁴.

Reclamantul trebuie să dovedească îndeplinirea condițiilor speciale prevăzute de art. 997 și urm. C. pr. civ., anume măsura este una provizorie, numirea ca administrator provizoriu, urmând ca să fie limitată până la un moment indicat (exemplu, momentul dezbaterii succesiunii), urgența să fie justificată de nevoia desfășurării activității curente, achitarea creditelor, achitarea salariilor angajaților, operațiuni bancare etc., precum și îndeplinirea condiției prejudiciului pe care societatea l-ar putea încerca prin întârzierea numirii unui administrator, rezultând din pierderile financiare, încetarea anumitor contracte, imposibilitatea plății impozitelor, executarea silită a unor bunuri etc.

Existența organelor de conducere, respectiv a administratorului, este necesară, iar în condițiile în care art. 197 din Legea 31/1990, care prevede ca societatea este administrată de unul sau mai mulți administratori numiți prin actul constitutiv sau Adunarea Generală, neinterzicându-se numirea unui administrator pe cale judecătorească, apreciem că instanțele trebuie să aibă în vedere dispozițiile art. 5 alin. (2) C. pr. civ. care prevăd ca niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă, așa încât judecata se face în baza principiului general al dreptului și ținând seama de cerințele echității.

Competența

Instanța competentă este tribunalul din raza teritorială unde se află sediul societății, prin raportare la art. 63 din Legea nr. 31/1990 astfel că, ținând cont de natura

¹³ <http://www.rolii.ro/hotarari/5cf08845e49009b80e00002f> definitivă prin respingerea apelului prin decizia nr. 561/A din 10.07.2019 de către Curtea de Apel Timișoara.

¹⁴ C. Ap. Bacău, s. a II-a civ., dec. nr. 462/07.12. 2018, definitivă <http://www.rolii.ro/hotarari/5c526239e49009141e00002a>.

cererii, indiferent de litigiile aflate pe rolul altor instanțe, numirea unui administrator tinde la modificarea actului constitutiv al societății în sensul art. 204 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, astfel că revine competența materială și teritorială tribunalului în raza teritorială a căruia se află sediul societății (Judecătoria Pitești, sentința nr. 806 din 27 februarie 2020¹⁵).

Calitate procesuală activă

Orice persoană care justifică un interes personal, determinat, legitim, născut și actual în sensul art. 33 C. pr. civ. Așadar, reclamant nu poate fi o persoană străină de societate, astfel că nu o astfel de calitate un asociat, moștenitorii asociatului unic care era și administrator, un creditor, consiliul de supraveghere sau un cenzor al societății. Un angajat al societății nu are calitate procesuală activă.

În cazul în care societatea are un administrator, cererea de desemnare a unui administrator trebuie respinsă ca inadmisibilă, astfel că nemulțumirea reclamantului, chiar reală privind conducerea societății, nu poate fi valorificată pe această cale, ci doar în contextul răspunderii administratorului față de societate.

Curtea de Casație din Franța a avut ocazia să precizeze că interesul membrului sau al partenerului în solicitarea numirii unui administrator provizoriu „trebuie evaluat în ziua depunerii cererii și nu poate depinde de circumstanțele ulterioare” (Cass. 2e civ., 9 nov 2006). Cu privire la calitatea procesuală activă a creditorului, soluțiile nu sunt unitare, în unele cazuri apreciindu-se admisibilă cererea formulată de un creditor în măsură stabilirii atât a legitimității interesului său personal de a acționa, cât și îndeplinirea condițiilor necesare pentru numirea unui administrator provizoriu¹⁶; astfel, Curtea de Apel din Paris¹⁷ a apreciat admisibilă cererea formulată de o bancă, creditoare a unei societăți pe acțiuni, menționând că „numirea unui administrator provizoriu la inițiativa unui creditor al societății pe acțiuni este posibilă atunci când nerambursarea împrumutului atrage obligații suplimentare de plată și care pot pune în pericol interesele sale fără a putea controla acțiunile managerului său, dincolo de unicul interes personal al creditorului de a-și păstra drepturile”.

Calitatea procesuală pasivă

În primul rând, societatea are calitate procesuală pasivă, prin raportare la art. 36 C. pr. civ., o astfel de calitate rezultând din identitatea dintre părți și raportul juridic dedus judecății, anume că prin cererea de chemare în judecată se tinde la numirea unui administrator provizoriu. Pe de altă parte, în măsura în care se urmărește numirea unei alte persoane ca administrator provizoriu, apreciem că aceasta trebuie să fie parte în proces urmând a fi citată.

Cu privire la persoana celui care urmează să fie desemnat administrator provizoriu, în cele mai multe cazuri intenția reclamantului este de a fi chiar el desemnat în această calitate, poziție pe care o urmăresc și părțile sau intervenienții în măsura în care există, așa încât instanța urmează să aprecieze, prin raportare la interesul societății; cu titlu de

¹⁵ <http://www.rolii.ro/hotarari/5e5f1689e49009fc0400002e>.

¹⁶ În sens contrar a se vedea Cass. Com., 14 Feb 1989: Bull. Civ. 1989, IV, nr. 66.

¹⁷ CA Paris, 28 mai 1993.

exemplu, instanța a apreciat că se impune desemnarea doamnei D.D.M., având în vedere faptul că a mai exercitat această funcție anterior, fiind desemnată chiar de asociatul majoritar, decedat la acest moment, precum și faptul că există acordul în acest sens și al asociatului minoritar (Curtea de Apel Bacău, decizia nr. 161/20 aprilie 2018, definitivă¹⁸).

Temei juridic

Cu privire la inadmisibilitatea cererii raportat la lipsa unei dispoziții în actul constitutiv privind posibilitatea numirii unui administrator provizoriu, apreciem că nu poate fi reținută, întrucât pe de o parte, actul constitutiv reglementează eventualele drepturi și obligații asumate convențional, iar acesta nu interzice o astfel de posibilitate iar, pe de altă parte, tocmai în lipsa unei astfel de dispoziții convenționale, rezolvarea trebuie găsită pe cale judiciară pentru protejarea drepturilor societății. Puterea de a reprezenta poate rezulta și dintr-o hotărâre judecătorească conform art. 1295 C. civ.

Cum legea nu interzice numirea unui administrator provizoriu, implicit nu putem considera *de plano* că o astfel de cerere este inadmisibilă în condițiile în care tocmai legea nu impune anumite condiții pentru exercitarea unei astfel de acțiuni.

Nu pot fi invocate cu privire la numirea unui administrator provizoriu dispozițiile art. 137² din Legea nr. 31/1990 reținându-se că „în cererea de numire a unui administrator provizoriu reclamanta a invocat drept temei de drept material dispozițiile art. 137² din Legea nr. 31/1990. Acest articol se referă la situația vacanței postului de administrator în cazul societăților pe acțiuni și face parte din Secțiunea a II-a – Despre administrația societății – a capitolului IV – Societățile pe acțiuni din Legea nr. 31/1990. În cazul de față, în discuție se află o societate cu răspundere limitată, iar potrivit art. 197 alin. (4) din Legea nr. 31/1990 dispozițiile privitoare la administrarea societăților pe acțiuni nu sunt aplicabile societăților cu răspundere limitată, indiferent dacă sunt sau nu supuse obligației de auditare. Așadar dispozițiile art. 137² nu sunt aplicabile în cazul de față” (Trib. Constanța, sent. civ. nr. 1734 din 04.06.2013¹⁹); în același sens a se vedea și Trib. Bacău, sent. civ. nr. 607/22 noiembrie 2013²⁰.

Cu privire la interpretarea art. 137² din Legea nr. 31/1990, chiar în ipoteza aplicării sale în cazul societăților pe acțiuni, instanțele au fost rezervate apreciind că într-o cerere de ordonanță președințială desemnarea unui administrator provizoriu pentru societatea în discuție, față de dispozițiile art. 137² din Legea nr. 31/1990 nu este întrunită condiția aparenței dreptului. Art. 137² din Legea nr. 31/1990 reglementează vacanța funcției de administrator și din dispozițiile acestuia se reține că au calitatea de a numi administratorii provizorii până la întrunirea adunării generale ordinare a acționarilor, în funcție de situațiile descrise de text, consiliul de administrație, administratorii rămași, cenzorii. În lipsa persoanelor enumerate, orice parte interesată se poate adresa instanței pentru a desemna persoana însărcinată cu convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, care să facă numirile necesare. Din textul de lege invocat se reține că instanța este oprită de a se amesteca în treburile societății, nu este în atributul său desemnarea nici a administratorilor provizorii, ci în situațiile descrise poate doar autoriza convocarea adunării generale (C. Ap. Craiova, dec. nr. 44 din 31.05.2013²¹).

¹⁸ <http://www.rolii.ro/hotarari/5aebc4f0e490094814000048>.

¹⁹ <http://www.rolii.ro/hotarari/5a56d4b1e490093c1b000048>.

²⁰ <http://www.rolii.ro/hotarari/589357bfe4900994250018e6>.

²¹ <http://www.rolii.ro/hotarari/5895feabe490095436002477>.

Remunerația

Considerăm că instanța poate să stabilească plata unei remunerații, aceasta urmând să fie suportată de societate în condițiile în care raportul juridic este neschimbat, respectiv între administrator/mandatar și societate, fiind diferită doar modalitatea de desemnare. Pentru identitate de rațiune considerăm că nu există temei pentru ca plata remunerației să fie făcută de către reclamant.

De asemenea, costurile privind numirea administratorului provizoriu sunt suportate de societate, cele privind necesitatea efectuării publicității în registrul comerțului și alte cheltuieli privind punerea în executare a hotărârii judecătorești.

Încetarea mandatului

Durata mandatului este limitată. Mandatul administratorului provizoriu încetează la data stabilită de către instanța de judecată prin hotărâre sau la momentul determinat prin hotărâre. Bineînțeles că mandatul încetează la momentul numirii unui administrator social de către AGA, la data pronunțării hotărârii de dizolvare sau de deschidere a procedurii de insolvență sau a procedurii de dizolvare. S-ar pune întrebarea dacă administratorul provizoriu poate fi înlocuit de către instanță, spre exemplu la cerere, pe motiv că nu își îndeplinește mandatul corespunzător? Greu de răspuns, strict pe acest subiect în condițiile în care practica judecătorească nu s-a pronunțat, eventual urmează a se analiza admisibilitatea unei astfel de cereri în contextul și limitele în care, în general, revocarea pe cale judiciară a administratorului social.

Jurisprudența națională relevantă

Prin sentința nr. 166 din 10 decembrie 2018, Tribunalul Dolj²² a admis cererea de ordonanță președințială formulată de B.L. în contradictoriu cu BO și SC A.B. SRL fiind numită ca administrator provizoriu al societății până la dezbaterile succesiunii de pe urma defunctului B.L. A fost respinsă totodată cererea de intervenție formulată de intervenienta B.D.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că asociatul unic și administrator al societății AB SRL a fost defunctul, fiul reclamantei, care a decedat la data de 21.10.2018 într-un accident de mașină împreună cu cei doi copii minori ai săi. S-a reținut că societatea în aceste condiții nu mai poate funcționa, neexistând un administrator, fiind deschisă procedura succesoră, moștenitori prezumtivi fiind reclamanta B.L. și fratele defunctului, pârâtul B.O., însă urmare a decesului în același eveniment și a celor doi copii minori, pretenții privind succesiunea ridică și mama copiilor B.D. care a formulat cerere de intervenție în această cauză. Prin cererea de intervenție s-a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată și deopotrivă numirea intervenientei ca administrator provizoriu al societății justificând că aceasta are calitatea de moștenitoare, odată ce nu suntem în prezența comorienților, unul din copii minori supraviețuind defunctului său tată.

²² Hotărâre rămasă definitivă prin respingerea apelului de către Curtea de Apel Craiova prin decizia nr. 142 din 6 martie 2019.

În situația dată, moștenirea nu se poate dezbate, întrucât urmează ca Institutul de Medicină Legală să stabilească dacă și în ce condiții persoanele decedate au supraviețuit sau nu una alta, astfel că există un blocaj cu privire la dezbaterile succesiunii asupra părților sociale și implicit cu privire la numirea pe cale convențională a unui administrator.

Instanța a apreciat că sunt întrunite condițiile art. 997 și urm. C. pr. civ. întrucât numirea reclamantei ca administrator este o măsură provizorie, fiind limitată până la momentul dezbaterii succesiunii, urgența este justificată de nevoia desfășurării activității curente, achitarea creditelor, achitarea salariilor angajaților, operațiunile bancare *etc.*, pentru a preveni prejudiciul pe care l-ar putea încerca societatea prin întârzierea numirii unui administrator. S-a mai reținut că societatea trebuie să funcționeze, fiind în interesul acesteia ca pe perioada de incertitudine să fie administrată, cu atât mai mult cu cât are un patrimoniu considerabil, având în proprietate 238 ha teren agricol și în exploatare cu titlu de arendă încă 577 ha, iar reclamanta, la rândul ei, figurează în evidențele Primăriei Giubega cu 511,40 ha teren agricol, fiind în măsură să administreze societatea.

În ceea ce privește cererea de intervenție voluntară principală, intervenienta este fosta soție a defunctului, iar interesul în administrarea societății fostului ei soț poate părea la prima vedere ca fiind legitimă, dar aspectele care țin de vocația succesorală urmează a se tranșa pe calea dreptului comun în cererea pe care a promovat-o la Judecătoria Craiova.

Prin sentința 197 pronunțată la data de 02.05.2012, Tribunalul Prahova²³ a admis cererea de ordonanță președințială formulată de reclamanta pârât GEN și a numit în calitate de administrator provizoriu al societății pe domnul PA, până la soluționarea irevocabilă a dosarului având ca obiect excludere, aflat pe rolul Tribunalului Prahova. Totodată instanța a respins cererea de ordonanță președințială formulată de reclamantul-pârât GCG, conexată. În cauză, reclamanta GEN a înființat societatea împreună cu soțul său GV, la data de 04.04.2007, fiecare deținând 50% din capitalul social, iar GV a avut și calitatea de administrator al societății. Se reține că la data de 18.09.2011, GV a decedat și că potrivit dispozițiilor art. 12 din actul constitutiv, în caz de deces al unui asociat, societatea își va continua activitatea cu succesorii acestuia, iar moștenitori cu vocație succesorală sunt soția supraviețuitoare GEN și copiii defunctului, respectiv pârâții GCG și MMR.

Societatea, de la data de 18.09.2011 și până în prezent, nu a mai avut administrator, întrucât deși societatea a continuat activitatea conform actului constitutiv, totuși, moștenitorii defunctului nu au ajuns la o înțelegere, respectiv nu s-au putut întruni pentru desemnarea administratorului, moștenitorii fiind în litigiu atât în ceea ce privește dezbaterile succesiunii care se află în curs de soluționare pe rolul Judecătoriei Câmpina, cât și în ceea ce privește societatea, în privința căreia părțile au un litigiu având ca obiect, printre altele, cererea de excludere, înregistrată pe rolul Tribunalului Prahova. Dovada neînțelegerilor părților, rezultă și din cele două cereri de ordonanță președințială formulate de către GEN și GCG, cereri conexe, prin care fiecare dintre cei doi, solicită numirea unui administrator provizoriu la societate, însă fiecare dorește o altă persoană în această funcție, respectiv unul dorește să fie numit PA, iar celălalt apreciază că este chiar el îndreptățit la această funcție, respectiv GCG.

Tribunalul Prahova, în considerentele hotărârii, reține că datorită neînțelegerilor asociaților actuali, care în principiu doresc ca societatea să-și continue activitatea, nu

²³ <http://www.rolii.ro/hotarari/5881afcee49009803b000328>.

există un punct de vedere comun asupra desemnării administratorului societății, încât din data de 18.09.2011 și până în prezent societatea funcționează fără administrator. Prin inexistența unui administrator, activitatea societății este prejudiciată și s-ar putea produce consecințe ireversibile în desfășurarea activității societății sau în modalitatea în care persoana juridică acționează în câmpul vieții civile, fără vreun reprezentant care să-i coordoneze activitatea. Din cele două propuneri făcute de către părți, respectiv numirea în calitate de administrator provizoriu a numitului PA sau a pârâtului GCG, instanța apreciază că față de contextul relațiilor tensionate existente între părți, cât și de procentul de capital care le revin în cadrul societății, cea mai potrivită persoană este cea solicitată de către reclamanta GEN, respectiv dl. PA. Se reține că acesta este în prezent directorul general al societății, că acesta a administrat în fapt firma, fiind angajatul acesteia conform contractului individual de muncă nr. 10/03.04.2012 și că în prezent este student în anul II, la Facultatea de Management, specializarea management. În ceea ce-l privește pe pârâtul GCG, instanța reține că acesta nu a făcut dovada că ar fi fost angajatul societății, se reține că are o cotă parte din societate mult mai mică decât reclamanta GEN și în plus, datorită neînțelegerilor cu aceasta, pentru bunul mers al societății, pe parcursul soluționării litigiilor dintre cei doi, acesta nu ar fi persoana nimerită care să îndeplinească funcția de administrator al societății.

Tribunalul Comercial Cluj²⁴ prin Ordonanța civilă nr. 1142 din 26 iunie 2018, a admis cererea de ordonanță președințială formulată de reclamanta ME și a numit-o în calitate de administrator provizoriu al societății până la pronunțarea unei hotărâri definitive în dosarul înregistrat pe rolul Judecătoriei Huedin care are ca obiect dezbatere succesorală. Pentru a pronunța această soluție instanța a reținut că societatea a fost constituită cu asociat unic și administrator în persoana domnului MS care la data inițierii demersului judiciar era decedat, conform certificatului de deces aflat la dosar, iar din certificatul de căsătorie instanța reține că reclamanta a fost soția asociatului unic al societății, iar pârâtul este fiul acestora. În aceste condiții, de la decesul asociatului unic care a intervenit la data de 09.10.2017 societatea a rămas fără administrator, situație care s-ar putea perpetua până la momentul dezbaterii succesiunii care face obiectul dosarului aflat pe rolul Judecătoriei Huedin. Ținând seama de implicațiile pe care perpetuarea unei asemenea situații le-ar putea aduce în plan economic în activitatea societății, precum și faptul că un administrator al societății nu ar putea fi desemnat în conformitate cu dispozițiilor art. 194 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 31/1990 republicată, de către adunarea asociaților, instanța apreciază că se justifică aplicarea remediei conferit de dispozițiile art. 997 C. pr. civ., pentru prevenirea unei pagube iminente și care ar apărea greu de reparat.

²⁴ <http://www.rolii.ro/hotarari/5b5499e4e49009b822000085>.